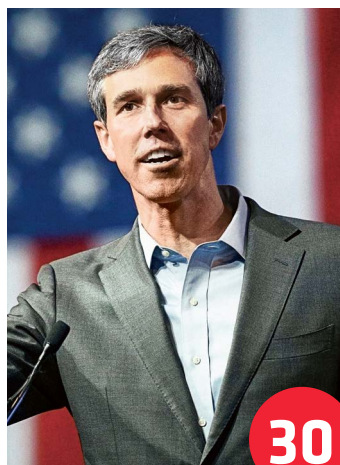

Pogoń za Rahaf
Odleciała na dobre

22

Gorący Sudan
Chartum wzięty?

16

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 **Zamach w Gdańsku.** Dlaczego zginął Paweł Adamowicz

14 **Dzika wojna.** Strzelby przeciwko fajkom i szablom

WYDARZENIA

16 **Baszir jak Baszar.** „Arabska zima” w Sudanie

Ziarna wyczysku
Zostało tylko kakao

42

Obama 2.0
Beto alfą i omegą

30

50

20 **Boże igrzyska.** Olimpijska reprezentacja Watykanu

22 **Ucieczka z Arabii.** Przez Bangkok do Toronto

O TYM MÓWI ŚWIAT

24 **Po Ameryce? Po nas?** Zagrożenia w roku 2019

PROFILE

28 **O nich się mówi:** Rashida Tlaib, James Watson, Lucas Barrón

LUDZIE

30 **Beto O'Rourke.** Rywal Trumpa? Nie, Sandersa!

34 **Lejla Mustafa.** Kurdyjka rządzi w Rakce

REPORTAŻ

38 **Dom Muminków.** Fińska sztuka życia

Państwo
fasadowe
Kto to
zmalował?

38

Tove Jansson
Biografia
dla dorosłych

**Dziurka
w murku**
Glebę wywiało
do morza

64

42 **Kakaowe zagłębie.** Czarne złoto
w kraju słońcowej kości

46 **Kołchoz bezdomnych.**
Ofiary moskiewskiej ulicy

50 **Brzydkie zapachy Bejrutu.**
Gdy państwo nie działa

54 **Kokaina dla mas.**
Albańskie gangi w Wielkiej
Brytanii

FOTOSTORY

58 **Pan(i) poseł.**
Jak Markus został Tessą

**Kopiuje, wklej i...
... zostań
Nostradamusem**

68

OBYCZAJE

60 **Talibowie w garniturach.**
Piekło afgańskich piłkarek

64 **Wyspy Aran.**
Potomkowie Celtów w Irlandii

ROZMOWA

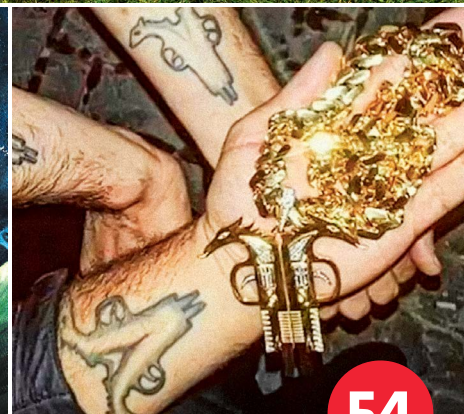
68 **Aleksiej Pienzienski.**
Dyplomowany biograf
Nostradamusa

KOMPAS

72 **Raj Michała Anioła.**
W Toskanii już wiosna!

**Tłoczno
pod kopułą?**
Nie w styczniu!

72

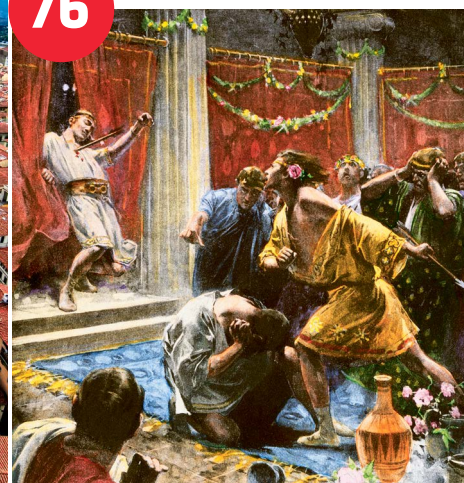

54

Hellbanianz
Nabór cyngli, słupów i mułów

Zalani w trupa
Tak upadł Babilon

76

HISTORIA

76 **Grób Aleksandra Wielkiego.**
Poszukiwania trwają

O tych krajach piszemy: **AFGANISTAN** (s. 60) **ALBANIA** (s. 54) **ARABIA SAUDYJSKA** (s. 22, 24) **CHINY** (s. 24) **FINLANDIA** (s. 38) **FRANCJA** (s. 24, 68) **IRAN** (s. 24) **IRLANDIA** (s. 64) **KOLUMBIA** (s. 54) **KOSOWO** (s. 54) **LIBAN** (s. 50) **NIEMCY** (s. 14, 24) **POLSKA** (s. 12, 14, 24) **ROSJA** (s. 24, 46) **SUDAN** (s. 16) **SYRIA** (s. 16, 24, 34) **TAJLANDIA** (s. 22) **USA** (s. 24, 30) **WATYKAN** (s. 20) **WIELKA BRYTANIA** (s. 24, 54) **WŁOCHY** (s. 20, 54, 72) **WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ** (s. 42)

Letnia akademika w Toskanii - język, kultura i kuchnia

Podczas tego wyjazdu zdradzimy uczestnikom na czym polega sekret włoskiego „dolce vita” i zanurzymy się w smakach włoskiego stylu życia

Wyloty: 10/09 2019
5698 zł

Program wycieczki: **Dz. 1.** Wylot z Warszawy do Rzymu. **Dz. 2.** Codzienna wycieczka do Sieny wpisanej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. **Dz. 3.** Wędrówka po Chianciano Terme oraz nauka włoskiego. **Dz. 4.** Wycieczka rowerem po Toskanii. **Dz. 5.** „Umierające miasto” - Civita di Bagnoregio, wieczorem potańcówka. **Dz. 6.** Warsztaty kulinarne. Przygotowanie włoskiej pasty. Czas wolny. **Dz. 7.** Dzień wolny w Chianciano Terme. **Dz. 8.** Degustacja win i uroczę popołudnie w San Gimignano. **Dz. 9.** „Włoski targ i etruskie muzeum. **Dz. 10.** Warsztaty kulinarne. Przygotowanie tokańskiej zupy Robollita. **Dz. 11.** Asyż – Miasto Świętego Franciszka. Wizyta w kościele Św. Franciszka. **Dz. 12.** Możliwość wycieczki do renesansowego miasteczka Arezzo, średniowiecznego miasta Cortona. **Dz. 13.** Piękne renesansowe miasto Pienza, spacer do Capella di Vitaleta i Montalcino. **Dz. 14.** Wylot z Rzymu do Warszawy.

Rajskie wakacje na Malediwach

Witamy na egzotycznej, tropikalnej wyspie. Na gości czekają śnieżnobiałe plaże, kotyszące się palmy i kąpiele w ciepłej, turkusowej wodzie, pełnej egzotycznych

Wyloty: 01/07, 02/09 i 02/12 2019
Od 8998 zł

Program wycieczki: **Dz. 1.** Wylot z Warszawy. **Dz. 2.** Przylot do Malé na Malediwach. Transport motorówką do hotelu i początek wakacji. **Dz. 3-8.** Paradise Island Resort & Spa. Odpoczynek i plażowanie. **Dz. 9.** Wylot z Malé do Warszawy. **Dz. 10.** Przylot do Warszawy.

Carska Rosja

Poznaj dwa największe miasta Rosji - Moskwę i Sankt Petersburg - wybierając się w klasyczną podróż w głąb historii, od Placu Czerwonego po Pałac Zimowy

Wyloty:
11/05, 03/09
i 17/09 2019

4998 zł

Program wycieczki: **Dz. 1.** Wylot z Warszawy do Moskwy. Zakwaterowanie w hotelu. **Dz. 2.** Moskwa. Spacer po dzielnicy Zamoskworieczje, Wzgórza Worobiowe, Plac Czerwony i Sobór Chrystusa Zbawiciela. **Dz. 3.** Moskwa. Zwiedzanie Kremla, Zbrojowni kremlowskiej, przejazd moskiewskim metrem. **Dz. 4.** Moskwa. Rosyjskie muzeum sztuki plastycznych: Państwowa Galeria Tretiakowska. Nocny pociąg „Grand Express” do Sankt Petersburga. **Dz. 5.** Przyjazd do Sankt Petersburga. Zwiedzanie miasta - w tym Twierdzy Pietropawłowskiej. **Dz. 6.** Sankt Petersburg. Pałac Zimowy/Państwowe Muzeum Ermitażu i czas wolny. **Dz. 7.** Sankt Petersburg. Zwiedzanie Carskiego Siola i Bursztynowej Komnaty oraz Peterhofu. **Dz. 8.** Wylot z St. Petersburga do Warszawy.

Esencja Bali

Poznaj wszystkie smaki Bali podczas objazdowo-wypoczynkowej wycieczki na tę egzotyczną wyspę.

Wyloty:
17/04 **Wielkanoc**
28/04 **Weekend majowy**
12/05, 16/06, 14/08 i 08/09 2019
Od 6998 zł

Program wycieczki: **Dz. 1.** Wylot z Warszawy do Denpasar. **Dz. 2.** Przylot na Bali i przejazd do Ubud. **Dz. 3.** Ubud. Poranny spacer wśród pól ryżowych i popołudniowa wycieczka do Ubud. **Dz. 4.** Ubud. Kurs gotowania. Czas wolny. Pokaz taneczny w Ubud (za dodatkową opłatą). **Dz. 5.** Ubud. Zwiedzanie na własną rękę lub na rowerze (za dodatkową opłatą). **Dz. 6.** Ubud - Munduk. Świątynia Tanah Lot i podziemne źródła w Banjar. **Dz. 7.** Munduk. Wycieczka do Wodospadu Czerwonych Korali i wykład poświęcony darom ofiarnym. **Dz. 8.** Munduk. Czas wolny. **Dz. 9.** Munduk - Benoa. Bliźniacze Jeziora, Świątynia Bogini Wody i lokalny targ w Bedugul. **Dz. 10-13.** Wypoczynek w hotelu Holiday Inn Benoa. **Dz. 14-15.** Wykwaterowanie z hotelu. Wylot z Denpasar i przylot do Warszawy Holiday Inn Benoa.

WIELKA BRYTANIA

Zakład o Anglię

Na Wyspach zwykle się mówi, że bukmacherzy wiedzą wszystko. Jeśli tak, to już na wiele godzin przed dramatycznym głosowaniem w brytyjskim parlamencie było oczywiste, że Izba Gmin odrzuci wynegocjowaną przez rząd umowę rozwodową z Unią Europejską. Za każdego funta postawionego na sukces Theresy May firmy bukmacherskie płaciły aż 20 funtów.

Umowa padła, odrzucona stosunkiem 432:202 głosów. Przeciwko własnemu rządowi zagłosowało ponad stu torysów. Takiej klęski nie zanotował jeszcze żaden brytyjski premier. W normalnych warunkach szef rządu podałby swój gabinet do dymisji, jednak May nie zamierza tego robić. Chce podjąć z Brukselą kolejne rozmowy ostatecznej szansy, ale wnioszek o wotum nieufności zapowiedziała już opozycyjna Partia Pracy. Co dalej? Teoretycznie – twarde brexit bez umowy już za dwa miesiące. Jednak poza garstką fanatycznych eurosceptyków takiego rozwiązania nie chce nikt ani w Londynie, ani w Brukseli. Możliwe, że grając na czas, Londyn jednostronnie odwoła brexitową deklarację (unijny trybunał stwierdził, że ma do tego prawo) i od nowa rozpocznie negocjacje, niewykluczone jest także nowe referendum. Tuż po głosowaniu Donald Tusk, szef Rady Europejskiej, napisał na Twitterze: „Jeśli nie ma umowy rozwodowej i nikt jej nie chce, kto odważy się powiedzieć, że rozwód jest najlepszym rozwiązaniem?”.

people's

Vote

© REUTERS/FORUM

FRANCJA

Lud na barykadach

Nie ustają walki i zamieszki w Paryżu. Wbrew oczekiwaniom większości komentatorów protest „żółtych kamizelek” nie skończył się wraz z nadejściem świąteczno-noworocznej przerwy. Na chwilę przygasł, by po Nowym Roku wybuchnąć z nową siłą. Drugi weekend stycznia przyniósł kolejną falę manifestacji oraz aktów wandalizmu w stolicy i innych miastach Francji. Rząd Republiki odpowiedział hasłem „zero tolerancji” i rzucił do boju policję, która z użyciem pałek i armatek wodnych zaatakowała manifestantów. Na zdjęciu grupa komunistów ostanta poszkodowanego przez armatkę towarzysza.

© AFP/EAST NEWS

PERU

Powrót do przyszłości

Jak sama nazwa wskazuje, rajd Dakar (niegdyś: Paryż – Dakar) po raz kolejny rozegrał się na bezdrożach Ameryki Południowej. Motocykliści, kierowcy samochodów i ciężarówek pokonywali górskie i pustynne etapy w Peru.

Na zdjęciu francuska załoga (kierowca Cyril Despres i pilot Jean-Paul Cottret) prowadząca samochodzik Mini przedziera się przez pustynię, a uchwycony przez fotografa kadr jako żywo przypomina słynne ujęcia z „Powrotu do przyszłości”.

• Dlaczego zginął?

Prezydent Gdańska poniósł śmierć wskutek obrażeń po ataku nożownika. Na ulice polskich miast wyszło tysiące ludzi protestujących przeciw fali nienawiści w debacie publicznej.

W niedzielę 1 stycznia wieczorem, prezydent Gdańska Paweł Adamowicz został zaatakowany nożem na oczach tysięcy ludzi podczas koncertu dobroczynnego. Rannemu, który pełnił swój urząd od 1998 roku, już na scenie udzielono pierwszej pomocy, po czym został przewieziony do szpitala, gdzie przeszedł pięciogodzinną operację. Niestety, mimo starań lekarzy następnego dnia zmarł, pozostawiając żonę i dzieci.

Film z zapisem zajścia pokazuje zamachowca, który przez mikrofon przemawia do publiczności: Nazywam się Stefan W., siedziałem niewinny w więzieniu, Platforma Obywatelska mnie torturowała, dlatego właśnie zginął Adamowicz!

Wielka moc ciszy

Do ataku doszło podczas „świąteczka do nieba”, kulminacyjnego momentu dorocznego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, wielkiej imprezy charytatywnej, podczas której zbierane są fundusze na sprzęt medyczny dla szpitali dziecięcych. Koncerty odbywają się w całym kraju.

W Gdańsku pamięć prezydenta miasta uczczono minutą ciszy. Wielotysięczny tłum zgromadził się na Długim Targu przy posągu Neptuna. Przy tej samej ulicy znajduje się ratusz, w którym przez ponad dwadzieścia lat pracował Adamowicz, od kilku kadencji piastujący urząd prezydenta miasta. Do zgromadzonych zwrócił się przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk, pochodzący z Gdańska długoletni przyjaciel Adamowicza. W emocjonalnym wystąpieniu powiedział: Drogi Pawle, jesteście tu dziś z tobą jako twoi przyjaciele. Musiałeś czekać tak długo, aż do tak tragicznej chwili, żeby zobaczyć już stamtąd, z góry, ilu masz przyjaciół tu, w Gdańsku.

Aleksandra Nabożny, która wraz z ojcem przyszła oddać hołd zmarłemu prezydentowi, mówi:

Jest nam bardzo smutno. Zostaliśmy głęboko zranieni tym, co się stało. Widywaliśmy go, jak idzie do pracy w garniturze i z teczką; zatrzymywał się po drodze i rozmawiał z napotkanymi przechodniakami, starał się znaleźć czas dla każdego, być dla wszystkich miły. Doskonale nadawał się do sprawowania tego urzędu.

Agata Ołubowicz, gdańska architektka, opowiada ze łzami w oczach: Bawiliśmy się podczas wspaniałego święta Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, kiedy zbiera się pieniądze na pomoc dzieciom i ludziom starszym. Takie chwile nas jednoczą. I nagle w tłumie pojawił się mężczyzna z nożem. Cisza po tej zbrodni miała wielką moc – byliśmy sam na sam z własnymi myślami, ale znów czuliśmy, że coś nas jednoczy.

Adamowicz zmarł w poniedziałek 14 stycznia. W nocy z niedzieli na poniedziałek przeszedł ponad pięciogodzinną operację. – Nie mogliśmy wygrać – powiedział Łukasz Szumowski, minister zdrowia polskiego rządu.

Doktor Tomasz Stefaniak, dyrektor szpitala, w którym przebywał Adamowicz, powiedział: Z najgłębszym żalem musimy poinformować, że przegraliśmy walkę o życie pana prezydenta. Pan prezydent zmarł. Cześć jego pamięci.

Napastnik, 27-letni mieszkaniec Gdańska, mający na koncie przestępstwa z użyciem przemocy, w grudniu został wypuszczony z więzienia. Po ataku na prezydenta winą za swój czyn obciążył Platformę Obywatelską, do której należał kiedyś Adamowicz.

Prezydent Adamowicz, popularny liberał, od dawna był celem ataków skrajnej prawicy z powodu zdecydowanej obrony uchodźców i praw osób LGBT. Po kolejnym wyborze na fotel prezydenta Gdańska w internecie wylała się fala nienawiści, atmosferę podgrzewały też prorządowe media, zarzucając Adamowiczowi przekreślenie finansowe. Po zamachu pojawiła się opinia, że atak na niego

PAWEŁ
ADAMOWICZ
OD DAWNA BYŁ
CELEM ATAKÓW
SKRAJNEJ
PRAWICY,
A TAKŻE
PRORZĄDOWYCH
MEDIÓW

to wynik zwiększonego napięcia społecznego i narastającej fali mowy nienawiści.

Polska w szoku

Zamach na Adamowicza, który rozpoczął niedawno szóstą kadencję na stanowisku prezydenta Gdańska, wprowadził całą Polskę w szok. Flagę z godłem Gdańska opuszczono do połowy masztu, po południu odbyła się msza w intencji prezydenta.

Politycy wszystkich partii potępili zamach, w tym premier Mateusz Morawiecki, minister spraw wewnętrznych Joachim Brudziński i inni członkowie rządzącej nacjonalistycznej partii Prawo i Sprawiedliwość. Adamowicz był znany jako jej przeciwnik.

Jarosław Kaczyński, prezes PiS, nie odniósł się osobiście do zbrodni, ale został zacytowany na Twitterze przez rzeczniczkę partii: „Wyrażam wielki ból po tragicznej śmierci na skutek zbrodniczego zamachu na pana Pawła Adamowicza, prezydenta Gdańska. Solidaryzuję się z Rodziną”.

W latach 80. Paweł Adamowicz należał do gdańskiej opozycji demokratycznej, na której czele stał Lech Wałęsa. Po odejściu z Platformy Obywatelskiej został ponownie wybrany na prezydenta jako kandydat niezależny. Ten niegdyś konserwatywny polityk w ostatnich latach był postępowym prezydentem, wspierającym edukację seksualną w szkołach, prawa osób LGBT i tolerancję dla mniejszości. Wykazywał solidarność ze społecznością żydowską, kiedy w zeszłym roku wybito szyby w oknach gdańskiej synagogi, zdecydowanie wypowiadał się przeciwko takim aktom wandalizmu.

Kiedy doszło do ataku, żona Adamowicza, Magdalena, była w Stanach Zjednoczonych, gdzie odwiedzała córkę. W poniedziałek 14 stycznia przyleciała do Wielkiej Brytanii, skąd wróciła do Polski.

CHRISTIAN DAVIES

© GUARDIAN NEWS & MEDIA